

ДЕВ'ЯТЬ РОКІВ КОМІНТЕРНУ.

(Докінчення.)

Найдалі скотилися англійські реформісти, на чолі з Мекдоналдом, Томасом, Сновелдом то-що, які в шільному контакті з представниками релігії — епископами — підписують відозви до робітників "любити християнський мир". І одночасно своїм співробітництвом із підприємцями піднімають усяку можливість до миру.

Що німецькі соціал-демократи прихильники ідеї миру в промисловості — це очевидно для кожного, хто бачить їхнє ставлення до капіталістичної раціоналізації та до збільшення робочого дня, проти чого вони не протестують, посилюючи на потребу захищати національну промисловість, змушену конкурувати з іншими імперіалістичними державами.

Як ставляться робітничі маси до такої політики соціал-демократів? Маси відходять від них і все лівішають. Процес цей розвивається в найрізноманітніших формах: зростання симпатій до СРСР, уступлення компартій на виборах у Німеччині, Чехо-Словаччині та Польщі, страйковий рух у кількох капіталістичних державах, хвиля величезних демонстрацій проти вбивства Сакка й Ванцетті, що поставила на ноги не тільки робітничі маси Європи, а й багато інтелігенції, все це яскраво свідчить про чимале полівищення робітничої класи.

Дуже яскравий так само той факт, що майже скрізь закордоном, де відбуваються таємні вибори фабричних комітетів, жовті та фашистські проводіри профспілок зазнають поразки. Про це свідчать і наслідки виборів у Німеччині.

Треба підкреслити так само, як одну з основних ознак полівищення робітничих мас капіталістичних країн, чимале зростання страйкового руху: страйк гірників у Німеччині, локавти металістів, страйкова хвиля в Франції, Італії, Чехо-Словаччині то-що. Так само треба відзначити два великі страйки в Північній Америці — страйк в Пасейку та страйк гірників, що кінчився сутячкою з військом.

Підсумовуючи, треба зробити висновок, що міжнародний робітничий рух після деякого періоду спокою й навіть часткового занепаду, що його можна було спостерігати останніми роками в зв'язку з частковою стабілізацією капіталізму, тепер увійшов у нову фазу поживлення, зростання та активізації робітничих мас. Робітничі маси капіталістичних країн тепер мобілізують свої сили, починаючи новий етап свого розвитку демонстраціями й протестами, страйками, масовою боротьбою, притягаючи на свій бік, втягаючи в окремих випадках у свою боротьбу солдатів і моряків капіталістичних армій, як це було у Франції.

Отже, — загострення класової боротьби в країнах капіталізму є безперечний факт сьогодення. Звідци впливають завдання, що стоять тепер перед Комінтерном.

Боротьбу за керівництво робітничим рухом треба провадити в двох напрямках: завоюючи робітничі маси й викриваючи зрадницьку політику соціал-демократичних партій, об'єднаних у Другому й Амстердамському Інтернаціоналах.

До цього часу в цій справі зроблено ще далеко не все. У зв'язку з капіталістичною стабілізацією й гаслами соціал-демократії про мир у промисловості, справи страйкової стратегії, найближчими часами матимуть переважне значіння. Тут комуністичні партії капіталістичних країн повинні вважати за своє найголовніше завдання піднести страйковий рух на такий ступінь, щоб він прирідно з економічних реєок перейшов на рейки політичні.

В економічній боротьбі комуністичним партіям, об'єднаним у III Інтернаціоналі, особливо треба викривати гасло опортунізму про робітничий контроль

і капіталістичну раціоналізацію.

Отже, за основу цієї боротьби міжнародного пролетаріату, в теперішній фазі її розвитку, треба взяти боротьбу проти соціал-демократії, що явно зраджує інтереси робітничої класи оцим "миром у промисловості". А щоб виконати це завдання найуспішніше, треба шильніше, як ідеологічно, так і організаційно, зєднатися всім комуністичним партіям капіталістичних країн навколо Комуністичного Інтернаціоналу.

Тут ми маємо тепер уже чималі наслідки. Компартії окремих капіталістичних країн помітно зростають. Німецька компартія 1925 р. мала 100,000 членів, а тепер 128,000; французька 1926 року — 50,000, а нині — 60,000. У Чехо-Словаччині за цей самий час компартія зросла з 98,000 аж до 138,000 членів.

В парі з числовим зростанням компартій, збільшується також і їхній теоретичний рівень знань, що чимало важить у консолідації комуністичних вождів.

Про велике якісне зростання компартій промовляє й той факт, що, не вважаючи ні на які заходи ренегатів робітничого руху — Суваріна, Маслова, Корша то-що, — вигідно показати трюцькістьку опозицію, брати комсекції Заходу проте легко викрили її справжню суть, засудивши її, як антипартійний соціал-демократичний ухил.

Отже, ми бачимо багато позитивних досягнень по багатьох комсекціях III Інтернаціоналу. А в тім, вони мають і негативні явища, що трохи перешкаджають дальшому успіхові Комінтерну.

Насамперед треба звернути пильну увагу на те, що організаційно наші комсекції не дописи себе виявляють, тому, чимале зростання їхнього політичного впливу на робітничі маси не завжди організаційно закріплюються. А це зменшує їхні досягнення.

Друге слабе місце в роботі комсекцій — їхня мала участь у роботі профспілок, хоч в опануванні робітничих мас (це є основне гасло на сьогодні) саме широка робота по профспілках могла-б забезпечити найбільший успіх. Це саме й що-до порушення авторитету соціал-демократії в робітничих масах, викриття її зрадницької політики. А що роботою теж треба провадити передуєм серед пролетаріату, об'єднаного в профспілки, де соціал-демократи ще й досі мають великий вплив.

Хоч які великі досягнення маємо що-до збільшення теоретичних знань серед комуністів окремих секцій Комінтерну, проте надалі тут треба якнайсерйозніше попрацювати, бо окремі прогалини все-ж іще помічаються.

Перед Комінтерном стоїть також дуже серйозне завдання — забезпечити достійне представництво найважливіших комуністичних партій у Комінтерні, чого досі не пощастило зробити, бо окремі робітничі комсекції дуже переобтяжені роботою внутрішнього характеру.

З усього цього можна зробити висновок, що за 9 років свого існування Комуністичний Інтернаціонал спромігся високо піднести свій авторитет серед пролетаріату капіталістичних країн. Це виявилось в зростанні його секцій та в їхній удосконаленості, тоб-то в ідейній консолідації.

Я. Муценек.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ВІСТКУ ПРО БРАК РОБІТНИКІВ.

Недавно денні капіталістичні газети у Вінніпегу розтрубили вістку, що на фармах у західній Канаді потрібно тисячі робітників і що фермери не можуть піднести страйковий рух. У відповідь на це напісла телеграма з Ріджайни, Саск., яка каже, що урядники тамошнього урядового бюра праці зовсім цему заперечують і не можуть зрозуміти, чому така вістка вийшла з Вінніпегу.

НЕ ДИВНИЦЯ.

С.Р.С.Р. заводить сімгодинний день праці. Читайте в робітничих часописах.

Радянська влада переводить в життя сімгодинний робочий день — говорять вам на мітингах робітничих промовці.

І ви читаєте і слухаєте і... не дивуетесь... Еге, в республіканській і демократичній Америці та в нашій Канаді заводиться замість вісімгодинного — десятигодинний день праці з обниженням заробітної платні — а ви чуєте це й може відчуваєте на власній шкірі і... не дивуетесь...

Перед кількома тижнями шепотів шаповалівський микита, що більшовики тільки обіцяють, але "нікаким каком" не переводять в життя 7-годинного дня праці; зараз він голосно говорить, що 7-годинний роб. день не вийде на добре пролетаріатові в С.Р.С.Р.; а незадовго буде кричати і присягатися на "Західню Лігу Нового Сходу" й на голову свого безголового Шаповала, що заведення сімгодинної денної праці в Радянським Союзі — це один із агітаційних середників більшовицьких хитрунів — так як всяка більшовицька українізація, соціалізація, цивілізація, електрифікація, кінофікація і інша сенсація.

І ви все те слухали, слухаєте і будете слухати без тини злидування. Ви зразу признали, що Нашому Григорієві "бракує всіх дома", або що він "дурака валеє"... тільки так. Та ви мабуть не читали й не чули нічого про спроби запровадження сімгодинного робочого дня в деяких "індустріях"... в нашій Канаді.

І хочі подати вам один зразочний примір такої спроби — тільки ви наперед не дивуйтеся і не прикладайте мені "декинь крикет згаданого апоуста з "Західною Лігою Нового Сходу".

Це мало місце таки на цій "ломберярді", де я працював протягом довшого часу. Наш "бос" Мекфакс ухвалив між робітниками за гарячого пропаганду соціалістичних ідей. Він любив заводити часті розмови на тему соціалізму і не мало причинило до класового освідомлення своїх робітників. Діпсія деякої такої політичної диспуту, деякі старші робітники сумно похитували головами і говорили: "Шкода такого чоловіка на "боса", з нього міг би бути добрий і класово свідомий робітник, як от ми, а може й один із провідників робітничої класи".

Вправді не висказували вони цих своїх жалів перед "босом", але нішком відплачувалися йому за його симпатії до соціалізму збільшенням продуктивності своєї праці. Беззастовної принуки, добровільно робили більше як було визначено і були дуже раді, що можуть в той спосіб зрєванкуватися своїм соціалістичному "босові". І вони були раді, і він був радий! Та звісно, є робітники, які відносяться навіть до соціалістичних "босів" із певного рода недовір'ям і упєрєдженням — щось так, як відносилися старинні Римляне до Данайців, говорячи: Timeo Danaos et dona ferentes! (Боюся Данайців навіть тоді, як вони приносять мені дарунки!). Тому й не дивниця, що й між на-

шими робітниками найшлися недовірки, які дуже скептично задивлялися на той босівський соціалізм. Всяко старався він переконати кожного скептика, що він зовсім червоний, і тілом і душею, але це мало помагало. Кожний признавав, що "бос" зовсім червоний тілом, та душею зовсім іншої краси. Не помогли і переконування, що в такій демократичній країні як Канада, де капіталісти мають державну владу, не треба сильно наверх виявляти свого соціалізму і що робітники мусять добувати своїх прав не шляхом реформістичних домагань, але дорогою петцій, а коли і це безспєчне, тоді треба уживати хитрости і попросту — здійснювати соціалістичні ідеї під покривкою капіталістичних інтересів і т. п.

Побачив "бос", що його переконування відбиваються від скептичних голів як горох від стіни і заперестав переконувати. Тільки одному своєю найбільшому прихильникові сказав під секретом, що незабаром докаже великим ділом правдивість свого соціалізму "невірним Томам".

З того часу говірливий і політикуючий Мекфакс занехав політичні розмови з робітниками, та все над чимсь міркував. — Ходив і думав, сидів і думав, стояв і думав... Його настрій був зовсім такий, як у редактора ньєколюбської газети, коли він силкується відумати якусь відповідь на статтю в "У.Р.В." під наголовком "Під публичну контролю".

Аж раз, зстринувшись із ним у чотири очі, відважився я запитати, які то важкі думки обісла його лису голову.

— Чи не клопочеться ви, як би то взяти "диворє" із якою-пятаю його, маючи на увазі його подружжє життя, яке можна представити в формі геометричної фігури — трикутника (його жінка в одному куті, пан Голдес, власник вугільної "ломберярди" близько неї в другому куті, а він в третьому, найдальшому).

— Верзєхні сєнітєнци — каже усміхаючись Мекфакс. — Зразу видно, що не знаєша на політичній хитрости. Моя жінка через свою непозлітучу пристрась до пана Голдєса сповниє несвідомо велике соціалістичне діло, що звєється виклачуванням приватної власности. Вона зі своїм Голдєсом уєдєє в друге вугільне підприємство й заведу наскрізь соціалістичну господарку.

Розговорилися ми і Мекфакс визнає передімню причину своєї задуми. Діло було в тому, що він задумав здійснити одно дуже актуальне завдання пролетаріату — окорочення денної праці робітників... Тільки важко було йому виміркувати, в який спосіб можна-б це перевести, щоби власник не добачив у цьому соціалістичної цілі.

Не міг я йому нічого поради в тій справі, хіба лише це, щоби він зачекав аж владєсть йому перебраться від Голдєса підприємство в свої руки і тоді зможе переводити в життя всі

можлив* соціалістичні ідеї. Та недаром належить він до старинної родини "Факсів", яка здавна слава зі своєї геніяльної хитрости й мистецького сприту.

Не минув і тиждєнь, а в нього вже був знаменитий плян. Для замалєння очей Голдєса вдягнув він свій соціалістичний плян у білий плащик антисоціалістичного тєлоріаду і в такому виді предложив до затвердження своєму зєрхникові.

Пан Голдєс, оглянувши цей плян зі всіх сторін, поклепав ласкаво Мекфаксом по рамени, приобіцяв йому негайно підписати платню за добру службу і дав свою санкцію. І вже сльдуючого дня веселий Мекфакс повідомляв урочистим тоном робітників, що "вєстєтє годінний робочий день скорочуєтьєся на сімгодинний (чуть не так, як у Рад. Союзі!). А щоби Голдєс (ці слова були висказані притишеним голосом) не пізнавє на тому, що його обманєно і щоби не анулював цього "соціалістичного уставу", мусять всі робітники спільним і всіми силами стрємити до збільшення видатности своєї праці.

— Я своє зробив і доказав, що я активний соціаліст, а в догідній хвилі могу стати ще червонішим — кінчив вєдєловєно Мекфакс. — А узгалядєнєши, що ідеї не можна перевєсти в життя такою, якою вона є в теорії, і взявши під увагу ще й те, що здійснював я цю "велику соціалістичну ідею" серед неєкоңче догідних обставин, виторєненнє пануванням капіталу — не можна дивуватися, що вона може й не так представлєтєся, як вам бажалося би.

Вправді Мекфакс захопелнє здійсненням своєї ідеї не згадав і словечком про майбутню заробітну платню, та вже найбільший день виказав, що зі скорочєнням робочого дня наступило і зменшення заробітної платні з 18 доларів на 12 і пів дол. тиждєвно.

Сторонники соціалістичного Мекфакса сказали собі, що для "робітничої ідеї" треба все перетєрпїти (і скорочєння платні і треба зробити тільки єме за 7 годін як перше за 10), а противники "боса" мусяли погодитися зі всім із боязни перєд безробіттям.

І тому "соціалістична ідея" перевєдєна Мекфаксом в життя під пануванням капіталу — живе і мабуть буде жити до якогось часу.

Я сильно побуююся за майбутнє Мекфакса, бо як не як, а він таки "перєфорсуєвав" неєбезпєчну ідею" в демократичній країні капіталу. Але й моємо відповідний вибрав, дарма що Факс! Якраз у таку пору, коли сильно заїтерєсований комуністичним поступом п. сенатор С. П. Бобєн урядово дорого домагаєтьєся від оттавського уряду урядового вєясєння, які урядові кроки підпринєв він, щоби протидїєлати неурядовим комуністичним скокам!

Ану-ж довідєтьєся про це й Бобєн і ні з цього ні з того зовєсім урядово і при помочі урядових чинників посадить Мекфакса на урядовє електрїчне крїсло — чи то пак, затягне урядово петлю на його шєю та урядовою дорогою вєше його, "гдє нїсть болїзни ні печали", ні "ломберярди", ні дїєної корови?!

Ви певно здивувались би,

ТИП УРЯДНИКА НА ЗАКАРПАТТЮ.

Старорасві часописи доносили, що велику сенсацію викликала в Ужгороді арештування пенсіонованого капітана жандармерії Франтішка Своїше, редактора і видавця ужгородського чеського денника "Подкарпатске Гласи". Тип цей від ряду літ аваблював до редакційних льокалів шкільну молодь від 8. до 14. літ, хлопців і дївчат, і там ще з кількома товаришами допусєкає над ними насильства зводячи всєкї сексуальні оргї. Такі його алоични принєли великаєські розміри, яких у свїті ще не було. За 2 днї стверджєно в жєртвах 14 дївчат і 8 хлопцїв, передєвєсім дїєтєй українських і мадєрських. Дослїдженєя уєїх його подвїгїв утруднює та обставина, що згїдно з обовязочєним мадєрським законом безспєвєдєлюєння дївчат можна доходити лише на домаганєя пошкодованих. Справу хотїли спєршу взагалї затушувати і аробити Своїшого невідєдєльним, але це не вдалося з огляду на велїкї розміри, довгїй час і становищє, яке Своїше вїд ряду літ займає.

Бо-ж їдє тут не про когєнебудь. Дєнник "Подкарпатске Гласи" був пївофіціозом губернії. Вїн давєв опїїю про вєї справи, з ним рахувалиєся вєї, навєтє Прага. Своїше був мєгутнїм паном, пєрєд яким вєї трємєтїли. Був правою рукою вїдєгубєрнєатора Розєшпєля, який є шефом найвїщїої адмїєнїстрацїєної владї на Цїдкарпаттє (губєрнєатор не має там такої владї) і правою рукою шефа персонального реферату Шронїка. Голєс Своїше має вєсєдї рїшєуючє значїння. Вїн був членом вєїх чєських товєрїєств, головною товєрїєства вїд опїки над молодю, головною водїним скантїв. Його вєслєли були також як рєпрєзєнтанта журнєлїстїв на "Таргї вєсходнє" до Львова.

Провєдвїв вїн завязту кампєнїю проти комунїстїв та проти українськїої імїграцїї на Закарпаттє.

коди-б так стаєлося? Еге, я і сам не мало здивувавсь-... Та нам мабуть не прїєдєтєся нїколи дивуватїєся!... Таких "соціалїстїв" не боятьєся. Таких побільше треба капїталїстам. Це-ж в їхнїй обєронї сказав своє добре слово сенатор Грїєбач з Адєрєтї. І не дивниця...

Кшурр.

Менша сенсація та, що шеф торговельного реферату губернії позичив собі 120 тисяч чєських корон з державної каси на карнавал і бїгє по Ужгородї за позичками, бо кажуть зєвєртати. Черговї сенсацїї готувєтьєся, бо вєжє дєкому не стало тєрщю.

коди-б так стаєлося?

Еге, я і сам не мало здивувавсь-... Та нам мабуть не прїєдєтєся нїколи дивуватїєся!...

Таких "соціалїстїв" не боятьєся. Таких побільше треба капїталїстам. Це-ж в їхнїй обєронї сказав своє добре слово сенатор Грїєбач з Адєрєтї. І не дивниця...

Кшурр.

КОЛИ ЗМІНЮЄТЕ АДРЕСУ, ТО ВИПОВНІТЬ І ЗАШЛІТЬ ДО НАС ЦЮ КАРТКУ.

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard and McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada

МОЯ СТАРА АДРЕСА:

Імя і наєвіско

Вулиця або почт. скринка

Мїсто і провінція

МОЯ НОВА АДРЕСА:

Імя і наєвіско

Вулиця або почт. скринка

Мїсто і провінція

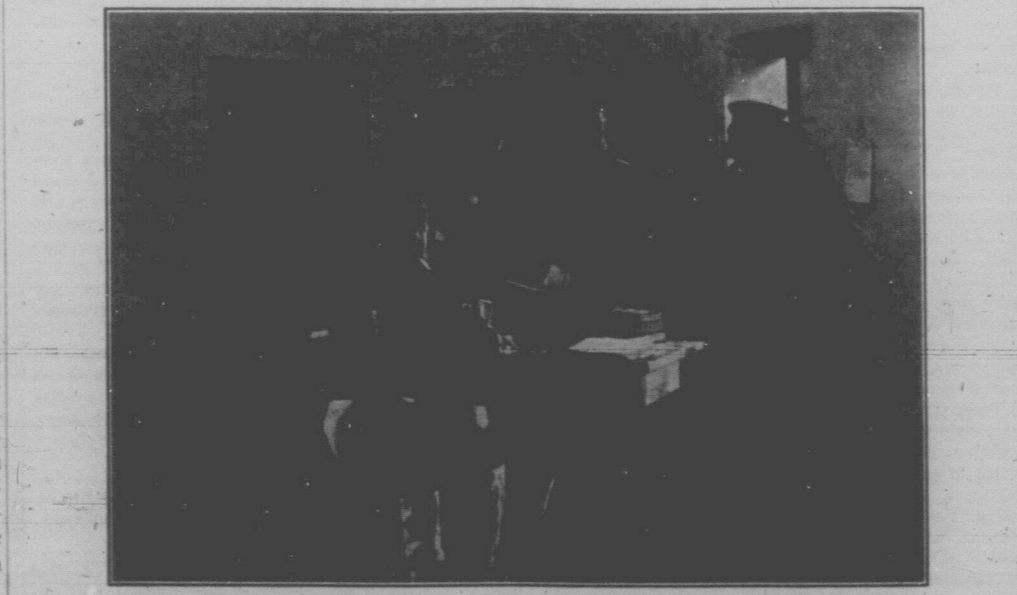
ЧИ ВИ ВЖЕ ЗАМОВИЛИ
ВЕЛИКИЙ, ДУЖЕ ШКАВИЙ ЗМІСТОМ
ТА БАГАТО ІЛЮСТРОВАНИЙ

РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ
КАЛЕНДАР
НА 1928 РІК

Є не найбільший і найкращий український Робітничо-Фармерський Календар на американському континенті. Він має 384 сторін друку й 114 ілюстрацій. Замовляйте цей календар таки зараз.

ШНА В ГАРНІЙ ТВЕРДІЙ ОПРАВІ \$1.00
БРОШУРОВАНІЙ75

Пишіть за календарем на сльдуючу адресу:
UKRAINIAN LABOR NEWS
COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS., WINNIPEG, MAN.

Шевченка доставлено в Оренбурзьку тюрму. Це образок з фільми "Тарас Шевченко".